

2. Descripció de les tasques

En aquest apartat presentem totes les dades referides a les tasques que hem obtingut al llarg de tota l'observació. Presentem en un primer moment, en forma de llistat, les disset tasques detectades i, en un segon moment una descripció exahustiva de les disset tasques una per una.

Llistat de tasques

A continuació presentem el llistat de disset tasques que hem detectat en el global de l'observació:

1. Preguntes i respostes
2. Ronda d'intervencions
3. Explicar fets i conceptes
4. Comentari de valors
5. Treball individual
6. Lectura dels alumnes
7. Lectura de la mestra
8. Exercici oral
9. Treball en grup
10. Dictar textos o dades
11. Prova d'avaluació
12. Correcció col·lectiva
13. Correcció individual
14. Sortir a la pissarra
15. Instruccions de treball
16. Instruccions d'organització
17. Altres tasques

Descripció de les tasques

Tot seguit presentem la descripció de les disset tasques detectades al llarg de tota l'observació. Aquesta descripció ha estat elaborada d'una forma minuciosa per tal de contemplar fins al més mínim detall que ens ajudi a entendre-les i a assumir la seva entitat. La descripció completa de cada tasca conté diferents aspectes que de forma conjunta donen una visió global de la mateixa. A continuació presentem i describim aquests aspectes.

En primer lloc, una definició curta, que ens explica en què consisteix la tasca d'una manera simple i concisa. Després, una descripció àmplia, que conté totes aquelles variacions, detalls i matissos diferents que es poden trobar en una mateixa tasca i que s'ens feia imprescindible descriure per tal d'aconseguir una major comprensió de les tasques. En tercer lloc trobem un mapa conceptual en el que es presenten els cinc components més importants que intervenen en una tasca, és a dir, la mestra, els alumnes, els continguts, l'espai i el material utilitzat, i el seu paper en la tasca definit a partir de paraules que el descriuen. A continuació afegim dues fotografies que mostren la tasca descrita en la pràctica i que contenen un peu de foto que tracta d'explicar el què hi està succeïnt. En cinquè lloc presentem una o dues descripcions narratives, depenent de la versatilitat de la tasca, d'exemples de situacions en què s'ha donat la tasca, extretes de les notes dels diaris de camp i dels bons exemples descrits en els mateixos. En últim lloc presentem la relació de dades quantitatives obtingudes a partir de les dades observades, organitzades en quadres i gràfics per tal de millorar la seva comprensió. En aquest apartat s'aporten les següents dades: el percentatge d'aparició de la tasca en qüestió respecte el total de tasques observades, el percentatge d'aparició de la tasca i la seva duració mitjana en cada matèria observada, un quadre resum de les dades comentades anteriorment, un quadre comparatiu de les freqüències d'aparició de la tasca en les diferents matèries observades acompanyat d'un gràfic de barres i un circular, un comentari valoratiu i interpretatiu de les dades aportades i finalment un quadre resum de les valoracions fetes.

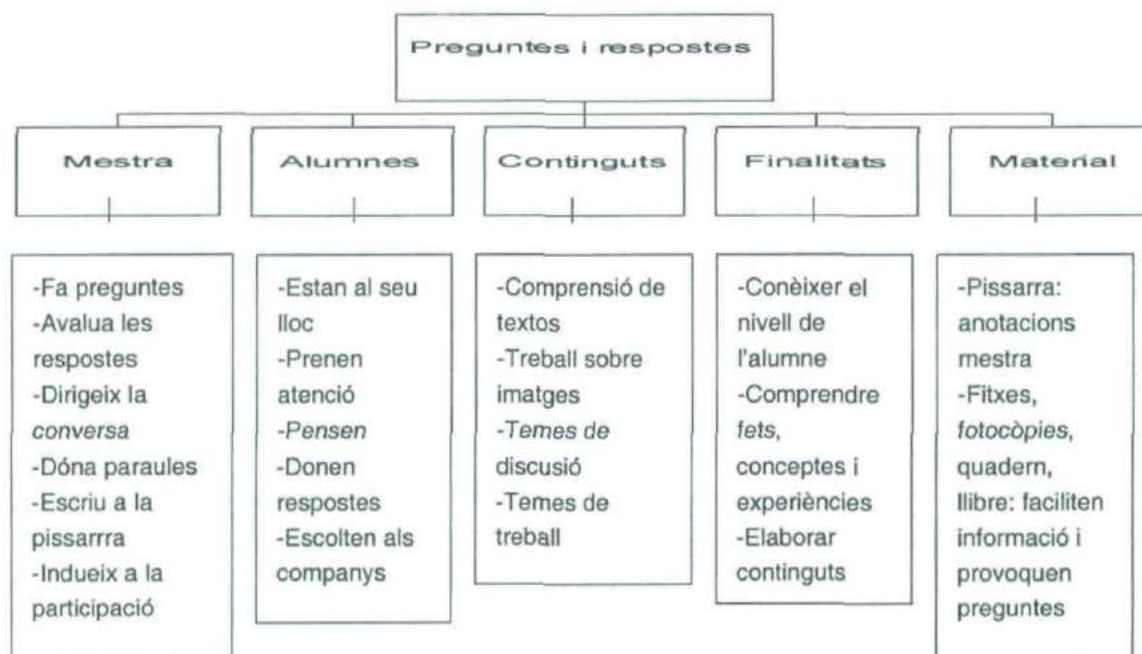
PREGUNTES I RESPOSTES

Definició

Intercanvi dialògic en que la mestra formula preguntes a un alumne concret o a tot el grup amb la intenció d'elaborar idees, establir coneixements previs, aclarir situacions de conflicte o altres. Després de cada pregunta de la mestra, els alumnes responen i finalment, ella avalua i/o completa el contingut.

Descripció

Acció en la que es fa una pregunta a un alumne o alumna i aquest o aquesta dona una resposta. La mestra és qui pregunta, els alumnes solen aixecar el braç i ella decideix qui contesta, donant-li paraula, i quan s'acaba la resposta. L'alumne al·ludit ha d'estar atent i respondre amb rapidesa. La resta d'alumnes han d'escoltar en silenci i estar preparats per si se'ls pregunta a ells. Es donen casos en que al rebre la resposta, la mestra retorna un feedback a l'alumne/a o en ocasions fa un comentari global a tota la classe. La mestra sol passejar per la classe per tal de crear més atenció en els alumnes. Sovint escriu les respostes que reb dels alumnes a la pissarra per anar organitzant les idees que van sorgint i fins i tot realitza esquemes a partir de les diferents aportacions. A vegades entre tandes de preguntes i respostes hi ha breus explicacions de la mestra. El material més utilitzat és el suport escrit sobre el que sovint es basen les preguntes que es fan, el llibre de text, fitxes,... També es fa servir la pissarra com element aglutinador de la informació. El contingut d'aquesta tasca pot ser de tipus conceptual, de comprensió de textos o imatges o obert a la discussió. El tipus d'intercanvi és directe i en les dues direccions. La pregunta de la mestra és directa i la resposta pot ser determinada i tancada o oberta i previsible, consisteixen en breus diàlegs entre alumnes i mestra. Aquesta tasca està encaminada a la construcció del coneixement i a crear conflicte cognitiu. Les finalitats que es donen més sovint en aquesta tasca són conèixer el nivell de coneixements de l'alumne, comprendre i dilucidar fets, conceptes i experiències i elaborar continguts.

Narració

“La mestra els reparteix un llibre de lectura nou, els explica que malgrat sigui de cadascun d’ells l’han de tractar bé per no fer-lo malbé. Els demana que el mirin amb deteniment:

–Mireu-lo amb atenció, per davant i per darrera, per dalt i per baix i observeu tot allò que hi ha, busqueu tota la informació que contenen les tapes, que després farem una llista d’elements del llibre.

Després de realitzar l’observació, la mestra els pregunta:

–Quina informació heu trobat al llibre? –comencen a parlar sense ordre

–Aixequen el braç per parlar en ordre –diu la mestra.

–Marta què hi has vist?

–El llibre és de color blau

–Molt bé! –diu la mestra –Mariona i tu què has observat?

–Doncs que té un drac dibuixat a la portada –bé diu la mestra

Preguntes i respostes

“La mestra ha formulat una pregunta i dos alumnes s’afanyen a alçar el braç per a respondre, probablement donarà la paraula a un d’ells i després d’escoltar-lo li retornarà una breu avaluació. Sovint referirà noves preguntes.”

–Creieu que és un drac? –I tots alhora responen coses diferents, uns diuen que si i els altres que no, l'Abel quan la mestra li indica que parli diu:

–És un monstre! –la mestra li diu:

–Això mateix, és un monstre.

La mestra els demana més aportacions però costa que responguin allò que ella vol. Després d'algunes respostes torna a preguntar per aspectes més concrets. Els pregunta:

–Quines coses té el llibre? –per a que contestin el títol, l'autor, la col·lecció, ...

Ara hi ha moltes mans aixecades, en Rubén diu:

–El títol és “Monstre busca monstra” –i la mestra li pregunta:

–Què penses què vol dir això?

–Doncs que un monstre està buscant un amic –diu en Rubén, i la mestra diu:

–I què més, sols això?

Lavors el Víctor aixeca molt ràpid el braç i la mestra li dona paraula:

–És un monstre nen que busca una monstra nena

–Molt bé diu la mestra, això és la base de la història. Quines coses més heu observat al llibre? –I la Isabel diu:

–L'autor és Mª Dolors Alibés

–Molt bé –diu la mestra –però com és una dona es diu autora, quines més coses tenim?

En David diu:

–És un llibre de l'editorial Cruïlla

–Molt bé –diu la mestra –bé ara que l'heu observat amb atenció, llegiu el que ens diu a la part posterior del llibre.”

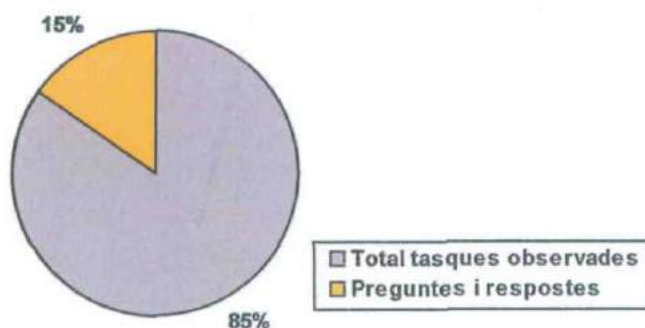
“Després d'una lectura silenciosa la mestra li demana a la Judit de què va la història i ella ho explica, també responen altres nens. També els pregunta sobre el significat del text i sobre la informació que hi ha de l'autora. Ells aixequen els braços i quan la mestra els dona paraula, contesten.”

(Segment extret de la sisena sessió de català observada a 3er.)

Dades quantitatives

La tasca *Preguntes i respostes* representa el 15% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 512 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	512
Percentatge d'aparició	15 %

A ètica

Preguntes i respostes apareix 167 vegades en el total de 841 tasques observades a ètica i representa el 20% d'aquestes.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	167
Percentatge d'aparició	20 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 93 vegades en format curt, és a dir, el 56% de les vegades; 64 vegades en format mitjà, és a dir, el 38% de les vegades; i 10 vegades en format llarg, el que representa el 6% de les vegades.

Tasques de duració curta	93	56%
Tasques de duració mitjana	64	38%
Tasques de duració llarga	10	6%
TOTAL	167	100%

A medi social

Preguntes i respostes apareix 141 vegades en el total de 922 tasques observades a medi social i representa el 15% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	141
Percentatge d'aparició	15 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 94 vegades en format curt, és a dir, el 67% de les vegades; 36 vegades en format mitjà, és a dir, el 25% de les vegades; i 11 vegades en format llarg, el que representa el 8% de les vegades.

Tasques de duració curta	94	67%
Tasques de duració mitjana	36	25%
Tasques de duració llarga	11	8%
TOTAL	141	100%

A matemàtiques

Preguntes i respostes apareix 88 vegades en el total de 763 tasques observades a matemàtiques i representa el 11,5% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	88
Percentatge d'aparició	11,5 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 69 vegades en format curt, és a dir, el 78% de les vegades; 15 vegades en format mitjà, és a dir, el 17% de les vegades; i 4 vegades en format llarg, el que representa el 5% de les vegades.

Tasques de duració curta	69	78%
Tasques de duració mitjana	15	17%
Tasques de duració llarga	4	5%
TOTAL	88	100%

A llengua catalana

Preguntes i respostes apareix 116 vegades en el total de 784 tasques observades a llengua catalana i representa el 15% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	116
Percentatge d'aparició	15 %

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 95 vegades en format curt, és a dir, el 82% de les vegades; 19 vegades en format mitjà, és a dir, el 16% de les vegades; i 2 vegades en format llarg, el que representa el 2% de les vegades.

Tasques de duració curta	95	82%
Tasques de duració mitjana	19	16%
Tasques de duració llarga	2	2%
TOTAL	116	100%

Quadre resum

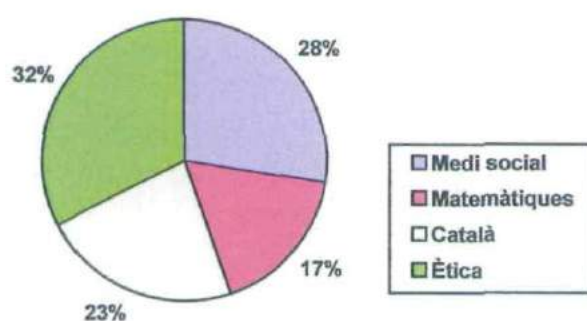
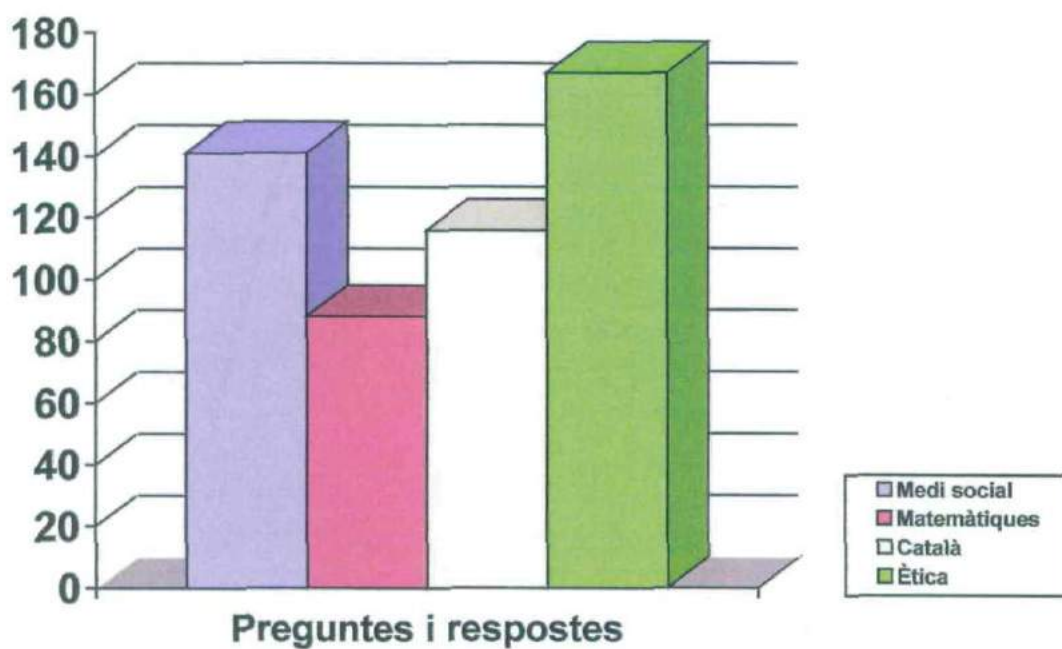
A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors que fa referència al nombre total de tasques observades, freqüències d'aparició i percentatges, de la tasca *Preguntes i respostes* a les quatre matèries observades. En ell podem observar que malgrat les freqüències varien, els percentatges són iguals a medi social i llengua catalana, superiors als de matemàtiques i en clara direcció cap als d'ètica, el major.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	167	20%
Medi social	922	141	15%
Matemàtiques	763	88	11,5%
Llengua cat.	784	116	15%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Preguntes i respostes* ha aparegut 512 vegades el que representa un 15% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries ha estat del 32% a ètica, és a dir, 167 aparicions; del 28% a medi social, és a dir, 141 aparicions; del 17% a matemàtiques, és a dir, 88 aparicions i del 23% a llengua catalana, és a dir, 116 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	167	141	88	116	512
Percentatge d'aparició	32%	28%	17%	23%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que majoritàriament es dona en versió curta, 351 vegades, repartides en 93 vegades a ètica; 94 vegades a medi social; 69 vegades a matemàtiques, i 95 vegades a

llengua catalana. La distribució de les tasques de duració mitjana és irregular, d'un total de 134, es dona una freqüència molt més nombrosa a ètica amb 64 vegades que a les altres matèries amb 36 a medi social, 15 a matemàtiques i 19 a llengua catalana. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona molt poques vegades, un total de 27 i la majoria en ètica, 10 vegades i medi social, 11 vegades, en les altres dues matèries apareix testimonialment, 4 vegades a matemàtiques i 2 a llengua catalana.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	93(56%)	94(67%)	69 (78%)	95(82%)	351(69%)
Tasques duració mitjana	64(38%)	36(25%)	15 (17%)	19(16%)	134(25%)
Tasques duració llarga	10(6%)	11(8%)	4 (5%)	2(2%)	27(6%)
TOTAL	167(100%)	141(100%)	88(100%)	116(100%)	512(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Preguntes i respostes* és la segona tasca més nombrosa de totes les observades, amb un 15% d'aparició en el total de l'observació i això fa pensar que és una tasca molt important. Vol dir que cada set o vuit tasques, una és de preguntes i respostes, o sigui, que se li dona força importància a la participació de l'alumne en l'aprenentatge, es pregunta per saber quins coneixements previs té o per saber quina és la seva opinió, però el fet és que se li pregunta molt i aquest fet afavoreix la motivació dels alumnes per a participar de les classes i per a ser alhora partípeps del seu procés d'aprenentatge. També el fet que els alumnes estiguin motivats i oberts a participar pot facilitar la tasca de la mestra al posar-se davant del grup i animar-la a que treballi més a partir de la col.laboració dels alumnes. Si observem els resultats obtinguts per matèries, podem veure que a ètica és a on més s'utilitza aquesta tasca, el que coincideix absolutament amb l'objectiu pretés de fer d'aquest espai d'ensenyament dels valors un espai dinàmic i amb la màxima participació i protagonisme per part dels alumnes. També observem que té una gran presència a medi social i a llengua catalana, potser

perque són matèries en les que es treballa molt a partir de les experiències i coneixements previs dels alumnes i en les que el diàleg amb la mestra i l'expressió oral són força importants. A matemàtiques, malgrat també es treballa a partir de preguntes i respostes, observem que es fa en menor mesura i pensem que es deu a la major practicitat de la matèria i al major treball dels procediments.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que en gairebé el 70% de les vegades, la tasca preguntes i respostes es dona en versió curta, és a dir, que té una duració màxima de cinc minuts, i això vol dir que els períodes de preguntes i respostes que s'estableixen són ràpids i concrets i no permeten la pèrdua d'atenció dels alumnes per una durada massa llarga. A més a més aquest fet es dona de la mateixa manera en totes les matèries observades i això ens fa pensar en la gran utilitat de la tasca quan s'utilitza en versió curta.

- És la segona tasca més nombrosa en el global de l'observació.
- És la tasca més nombrosa a les classes d'ètica, amb una aparició de cada cinc tasques observades, i la segona a les àrees curriculars.
- És utilitzada quan la mestra pretén afavorir l'intercanvi dialògic.
- Dóna ritme i dinamitza les sessions, té una durada curta en la majoria d'ocasions.

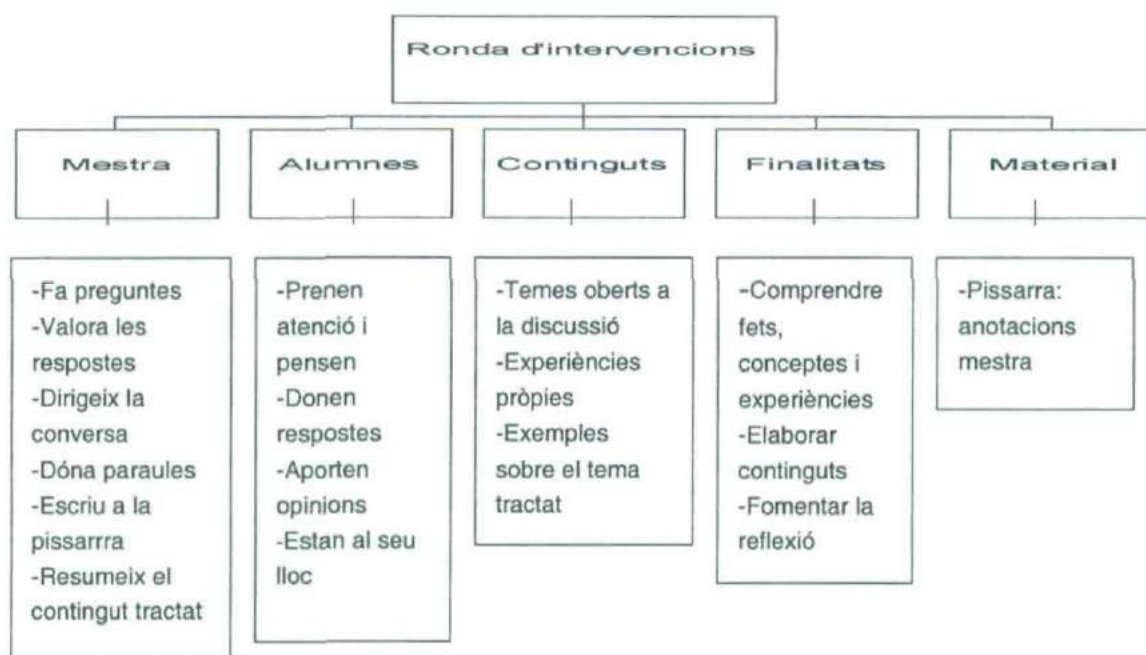
RONDA D'INTERVENCIONS

Definició

Intervencions successives dels alumnes, un darrera l'altre, per respondre tots a la mateixa pregunta formulada per la mestra amb la intenció de provocar l'expressió d'opinions i/o com a pluja d'idees. Aquesta sol fer anotacions a la pissarra i al finalitzar resumeix i valora les aportacions, i elabora una petita conclusió.

Descripció

Les rondes d'intervencions consisteixen en un conjunt d'intervencions realitzades per els alumnes com a resposta a una pregunta o demanda de la mestra. És a dir, el concepte ronda es refereix a que la mateixa pregunta "passa" per tots o la majoria dels alumnes. La mestra realitza una pregunta al grup i aquest contesta de forma generalitzada, un alumne darrera l'altre. Les preguntes solen ser obertes i sovint fan referència a les opinions dels alumnes o requereixen exemples sobre el tema que estan parlant i per tant demanen de l'atenció de tots els alumnes i de la seva participació. Això fa que a vegades la ronda es converteixi en una conversa no gaire dirigida. Un cop la ronda està en marxa, la mestra va donant paraules, corregint aportacions i escrivint a la pissarra els aspectes que troba més interessants. Al finalitzar la ronda, la mestra sol afegir alguna aportació que resumeix i destaca el més important del que s'ha dit per a que el grup ho incorpori com a nous coneixements sobre el tema. L'intercanvi entre els alumnes i la mestra és directe i bàsicament en una direcció, les respostes dels alumnes dirigides a la mestra. Els continguts que es treballen en aquesta tasca solen ser de tipus obert i que afavoreixen la discussió i l'aprofundiment dels temes treballats. La finalitat que es pretén en la majoria d'ocasions és comprendre i dilucidar fets i experiències, elaborar continguts i fomentar la reflexió sobre els temes de discussió.

Narració

“Després d’explicar que avui faran un esquema sobre el tema del bosc, el mestre demana als alumnes que pensin en aspectes del bosc que ells coneguin, per fer una llista d’idees a la pissarra i així, més tard, poder elaborar l’esquema. El mestre diu:

–Penseu en tot allò que sabeu i que coneixeu del bosc, les coses que hi podem trobar, el tipus de vegetació, ... Jo aniré preguntant per grups, així que tracteu de mantenir l’ordre i de no pujar el to de veu, si us plau.

Hi ha un petit rebombori que es calma de seguida que el mestre li diu a la Virgínia que comenci.

–Arbres –diu la Virgínia

–Molt bé, aquesta era senzilla. Sergio –diu el mestre

–Arbustos –contesta el Sergio

–Molt bé, José –segueix el mestre

–Fulles al terra –diu el José

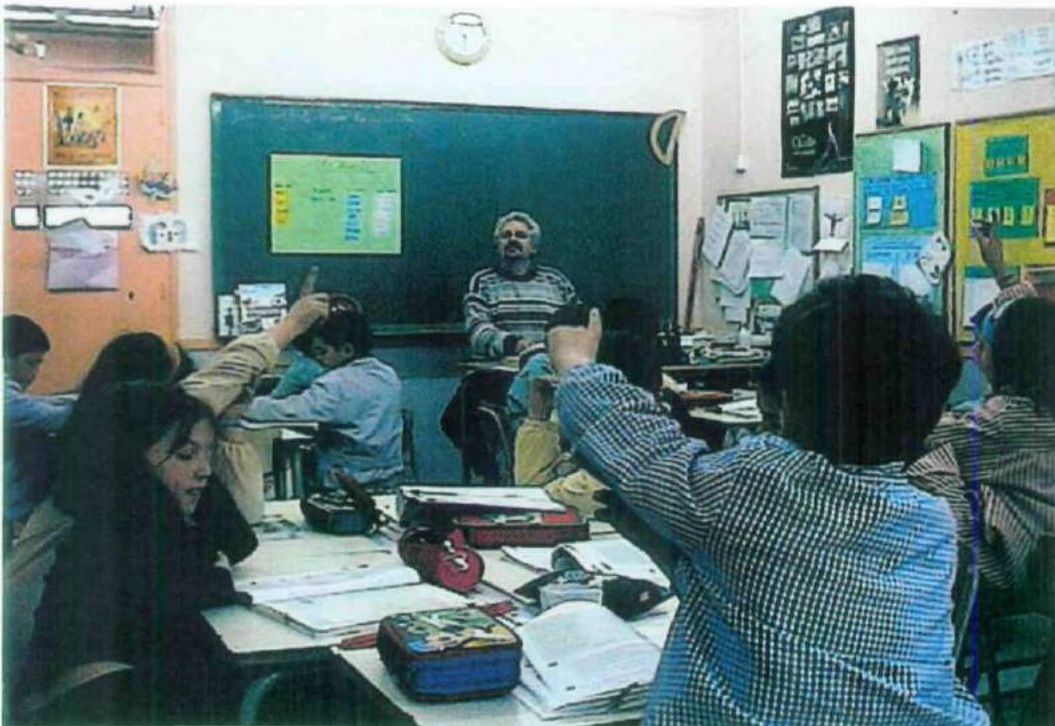
–Molt bé, però perquè estan al terra?

–Perque cauen dels arbres

Ronda d'intervencions

“El mestre els ha demanat què opinen sobre el tema que estan parlant avui i els alumnes alcen el braç per intervenir. Ell els anirà donant paraula a tots, un darrera l'altre fins que hagin opinat tots aquells alumnes que ho volien fer.”

—I a tots els arbres els hi cauen les fulles?

Aleshores es trenca el silenci de la classe i se sent nooooo! i molts nens i nenes aixequen el braç. El mestre demana calma i diu:

—Bé, veig que ja sabeu que no a tots els cauen, però com es diuen els que sí els cauen?

Li fa un senyal al Víctor i aquest entén que li dóna paraula i diu:

—N'hi ha uns que es diuen perennes i els altreees, mmmmm.....

Aleshores el mestre li dóna paraula al Dani i aquest diu:

—Caduca, com els iogurts!

I tota la classe es posa a riure. El mestre demana atenció i diu:

—Bé Dani, els arbres als que els hi cau la fulla es diuen de fulla caduca i els de fulla perenne són aquells als quals no els cau mai la fulla. Al bosc trobem arbres dels dos tipus i per això sol estar el terra ple de fulles. Bé, seguim aportant elements del bosc que sino no acabem ni demà. Miquel segueix.

—També trobem pedres al bosc.

—Bé, què més? Dídac.

—Animals

—Bé, hauríeu de pensar més en quant a la vegetació —diu el mestre

Hi ha força mans aixecades. Li dóna la paraula a l'Àlex.

—La molsa

—Molt bé —diu el mestre i què més, fa un gest donant paraula

—Els bolets! —diu la Diana

—Molt bé, els bolets són fongs que creixen gràcies a la humitat del sòl del bosc.

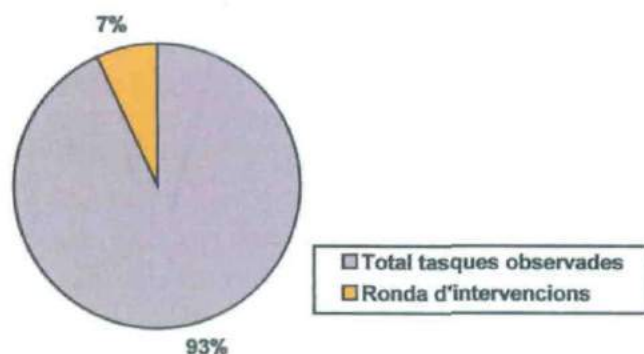
Així segueixen aportant informació fins a omplir la pissarra i començar a elaborar l'esquema.”

(Segment extret de l'onzena sessió de medi social observada a 4t.)

Dades quantitatives

La tasca *Ronda d'intervencions* representa el 7% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 216 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	216
Percentatge d'aparició	7%

A ètica

Ronda d'intervencions apareix 164 vegades en el total de tasques observades i representa el 19% d'aquestes.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	164
Percentatge d'aparició	19%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 79 vegades en versió curta, és a dir, el 48% de les vegades; 77 vegades en versió mitjana, és a dir, el 47% de les vegades; i 8 vegades en versió llarga, és a dir, el 5% de les vegades.

Tasques de duració curta	79	48%
Tasques de duració mitjana	77	47%
Tasques de duració llarga	8	5%
TOTAL	164	100%

A medi social

Ronda d'intervencions apareix 23 vegades en el total de tasques observades i representa el 2% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	23
Percentatge d'aparició	2%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 8 vegades en format curt, és a dir, el 35% de les vegades; 12 vegades en format mitjà, és a dir, el 52% de les vegades; i 3 vegades en format llarg, el que representa el 13% de les vegades.

Tasques de duració curta	8	35%
Tasques de duració mitjana	12	52%
Tasques de duració llarga	3	13%
TOTAL	23	100%

A matemàtiques

Ronda d'intervencions apareix 15 vegades en el total de tasques observades i representa el 2% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	15
Percentatge d'aparició	2%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 11 vegades en format curt, és a dir, el 73% de les vegades; 4 vegades en format mitjà, és a dir, el 27% de les vegades; i cap vegada en format llarg, és a dir el 0% de les vegades.

Tasques de duració curta	11	73%
Tasques de duració mitjana	4	27%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	15	100%

A llengua catalana

Ronda d'intervencions apareix 14 vegades en el total de tasques observades i representa el 2% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	14
Percentatge d'aparició	2%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 10 vegades en format curt, és a dir, el 71% de les vegades; 4 vegades en format mitjà, és a dir, el 29% de les vegades; i cap vegada en format llarg, és a dir el 0% de les vegades.

Tasques de duració curta	10	71%
Tasques de duració mitjana	4	29%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	14	100%

Quadre resum

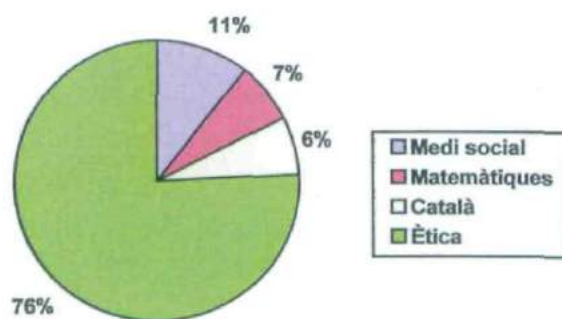
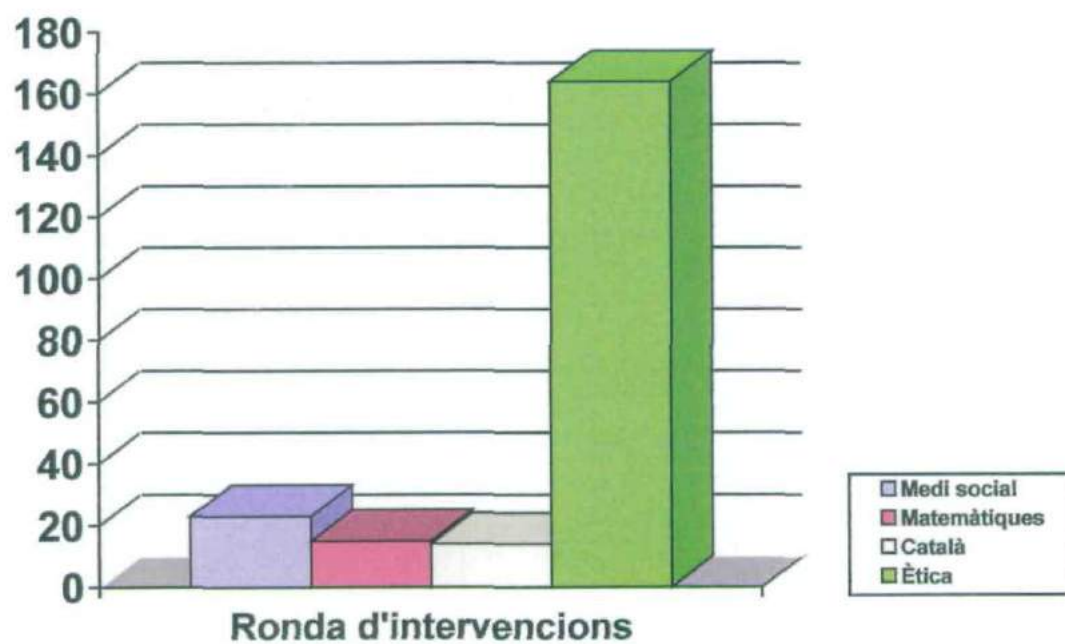
A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que malgrat les freqüències varien, els percentatges són iguals a medi social, matemàtiques i llengua catalana, i clarament superiors a ètica.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	164	19%
Medi social	922	23	2%
Matemàtiques	763	15	2%
Llengua	784	14	2%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Ronda d'intervenció* ha aparegut 216 vegades el que representa un 6% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 76%, és a dir, que la major part d'aparicions es donen en aquesta matèria; el 11% a medi social, és a dir, 23 aparicions; del 7% a matemàtiques, és a dir, 15 aparicions i del 6% a llengua catalana, és a dir, 14 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	164	23	15	14	216
Percentatge d'aparició	76%	11%	7%	6%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que en la meitat d'ocasions es dona en versió curta, 108 vegades, repartides en 79 vegades a ètica; 8 vegades a medi social; 11 vegades a matemàtiques, i 10 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració mitjana és un mica inferior, del 45%, d'un total de 97, es dona una freqüència molt més nombrosa a ètica amb 77 vegades, que a les altres matèries amb 12 a medi social, 4 a matemàtiques i 4 llengua catalana. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona molt poques vegades, un total d'11 i la majoria, 8, a ètica i 3 a medi social.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	79(48%)	8(35%)	11 (73%)	10(71%)	108(50%)
Tasques duració mitjana	77(47%)	12(52%)	4 (27%)	4(29%)	97(45%)
Tasques duració llarga	8(5%)	3(13%)	0 (0%)	0(0%)	11(5%)
TOTAL	164(100%)	23(100%)	15 (100%)	14(100%)	216(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Ronda d'intervencions* és una de les tasques més observades, amb un 7% d'aparició en el total de l'observació i aquest és un fet prou important per tenir-la en compte. Aquesta tasca dinamitza el ritme de la classe i per tant la fa més atractiva pels alumnes, també requereix de la seva participació i per tant cal que estiguin prou motivats com per seguir-la. A més, el fet que les mestres la facin servir en major o menor mesura, ens fa pensar que ensenyen tenint com a punt de referència l'alumne i els seus coneixements i experiències prèvies i a partir d'aquests tracten de que l'alumne hi vagi afegint els nous aprenentatges. Si observem els resultats per matèries, podem veure que a on s'utilitza molt més majoritàriament aquesta tasca és a ètica, on treballem la major part del temps a partir de les experiències de les nenes i els nens i tractem de construir els coneixements sobre aquells que ja tenen, fent-los evidents en el desenvolupament de les converses. També partim de les seves opinions alhora de debatre temes moralment controvertits. Malgrat això, el fet que aparegui també a les

altres matèries, encara que en menor percentatge vol dir que la filosofia de fons a l'hora d'ensenyar és la mateixa. Com és lògic pensar a través de l'ètica és molt més fàcil treballar les experiències i les opinions que a partir de matèries com les matemàtiques, la llengua catalana i el medi social.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que en la meitat d'ocasions es dona en versió curta, és a dir, que en un temps aproximat de cinc minuts es planteja una pregunta o comentari que suscita les intervencions dels alumnes. Sovint el temps s'ha de controlar per a que no esdevingui una conversa sense interès o els alumnes perdin l'atenció. En quant a la quantitat de tasques observades de duració mitjana no és gens menyspreable, donat que quasi l'altre meitat ho són. I té molt sentit que sigui així per el que comentavem més amunt, sovint es redueix el temps per no perdre el sentit de la tasca, però si la tasca es treballa correctament, hi ha una bona actitud tant per part dels alumnes com de la mestra i es manté l'interès del tema, pot durar tranquil.lament fins a quinze minuts, és la manera en la que poden anar intervenint molts alumnes i arribar a fer aportacions realment interessants. Finalment comentar que les tasques de duració llarga representen un 5% del total, és a dir, una quantitat minoritària en comparació amb les altres dues i donada per el motiu evident de la no desitjable allargada innecesària.

- És la segona tasca més nombrosa a les classes d'ètica, amb gairebé una aparició de cada cinc tasques observades.
- S'utilitza majoritàriament a ètica per treballar a partir de les experiències i de les opinions dels alumnes.
- Té una durada habitual curta o mitjana, depenent de la intensitat amb la que es tracti el tema.

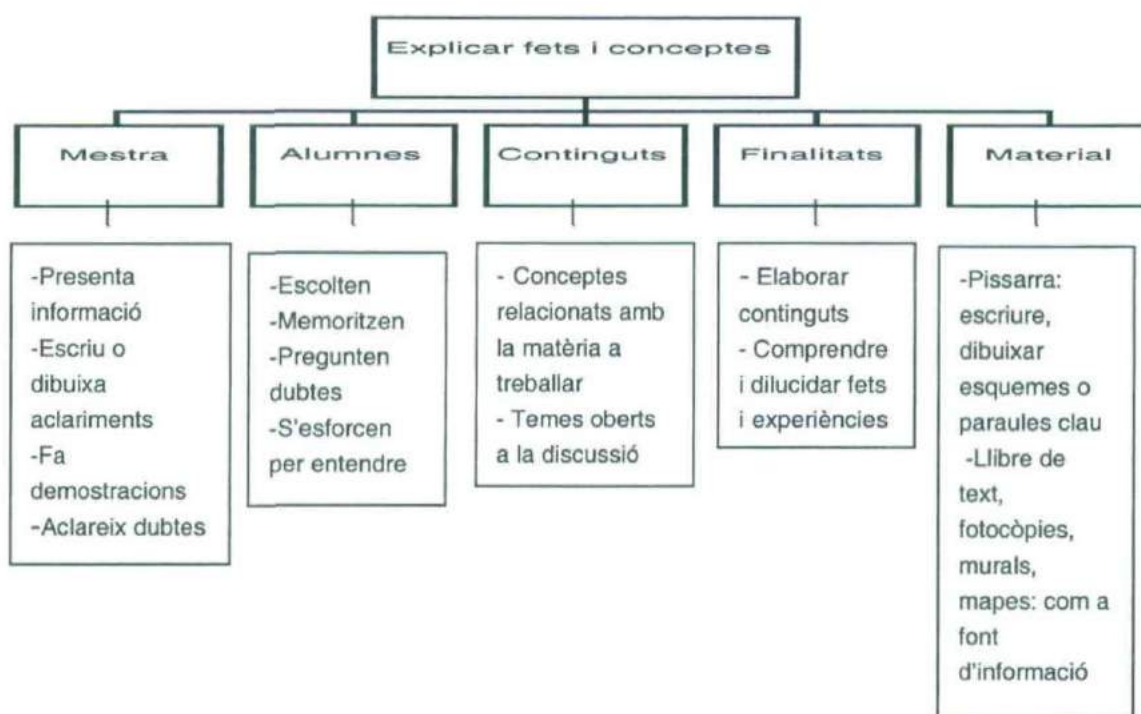
EXPLICAR FETS i CONCEPTES

Definició

Transmissió dels coneixements propis d'una matèria, per mitjà d'estratègies expositives que utilitza la mestra per tal de fer-se entendre pels alumnes.

Descripció

La mestra explica, més o menys extensament, als alumnes, conceptes o altres aspectes de la matèria que estan tractant, i els alumnes han d'estar atents, entendre i memoritzar el que se'ls hi diu. Encara que és possible que surgeixi alguna pregunta per part dels alumnes, la mestra parla la major part del temps i presenta als alumnes informació conceptual, idees i/o habilitats i destreses, i aclareix qualsevol dubte. Ella sol explicar dreta davant del grup o passant per l'aula i pot utilitzar la pissarra per escriure o dibuixar, fer alguna demostració pràctica demanant la col·laboració d'algun alumne, senyalar mapes o murals de l'aula, ... Els alumnes l'escolten i segueixen amb la mirada. Han d'estar atents a l'explicació, doncs després d'aquesta se sol parlar del tema i/o s'utilitza la informació per a realitzar algun treball i l'hauran d'haver retingut per fer-lo. No hi ha intercanvis verbals si la mestra no els sol·licita. Hi ha una emissió unidireccional i una recepció muda. El tipus de continguts més habituals són conceptuals o oberts a la discussió i les finalitats que pretén són elaborar continguts morals i no morals i comprendre i dilucidar fets i experiències.

Narració

“La classe està quasi en silenci, estan fent uns exercicis de forma individual, quan la mestra els demana atenció:

–Si us plau, prengueu una mica d’atenció, que ara us explicaré com es dibuixa l’hexàgon regular. Tractaré de dibuixar-ne un a la pissarra. Estigueu atents!

S’apropa a la pissarra, pren el compàs i fa un cercle. Tots estan expectants i en silenci. Ella diu:

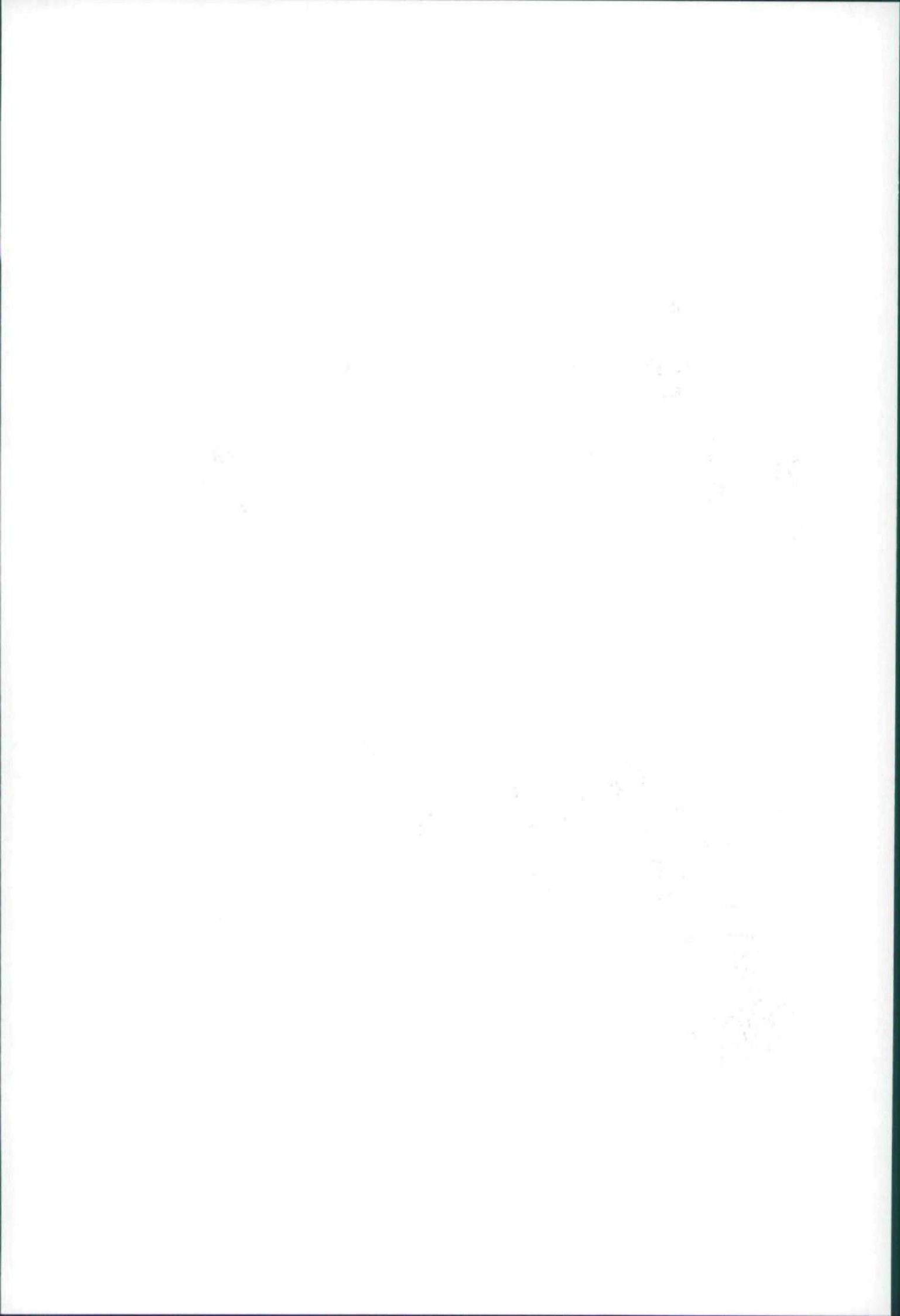
–Mireu, primer cal fer una circumferència i dibuixar-ne el radi, i recordeu, sempre amb regla i llapis. Un cop fet això, marcarem amb el compàs el que mesura el radi –ella agafa el compàs i mira a la classe, ho fa un parell de cops, exagerant els moviments, per a que quedin prou clars. Segueix explicant:

–Ara, deixant el compàs clavat al centre de la circumferència, aixecarem la punta i farem una marca a la circumferència, veieu! Després aixecarem el compàs, amb molta cura de no variar l’obertura, i el punxarem al senyal que hem fet. Un cop punxat a la marca, farem dos marques, una cap a la dreta i una cap a l’esquerra i aixecarem, el tornarem a col·locar i farem el mateix fins haver marcat tota la circumferència, sis marques en total.

"La mestra transmet coneixements sobre el contingut del tema que estan tractant, ajudant-se de diferents suports didàctics com la pissarra o els murals de la classe, i els alumnes escolten i atenen en silenci."

—ella va fent tot el que explica i tracta de que els alumnes no perdin l'atenció, repetint i exagerant els moviments, contínuament. Segueix l'explicació:

—Ara, si us fixeu bé, veureu que la circumferència té sis marques, doncs bé, només ens falta agafar el regle i traçar sis segments que uneixin les marques i obtindrem un hexàgon regular. Ha quedat clar? Heu entès tots els passos?

Tots mouen el cap assentint.

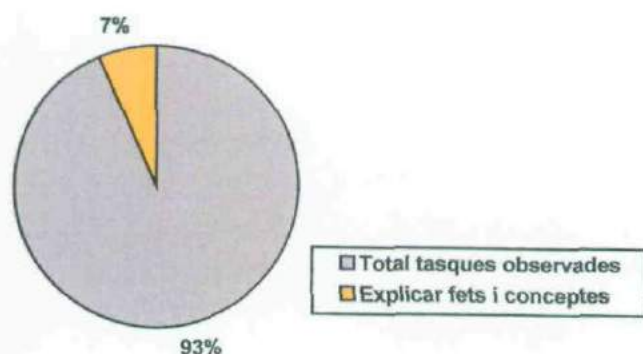
—Doncs bé, ara proveu de fer-ne un, seguit dels exercicis que esteu fent —diu la mestra.”

(Segment extret de la segona sessió de matemàtiques observada a 6è.)

Dades quantitatives

La tasca *Explicar fets i conceptes* representa el 7% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 239 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	239
Percentatge d'aparició	7%

A ètica

Explicar fets i conceptes apareix 28 vegades en el total de tasques observades i representa el 3%.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	28
Percentatge d'aparició	3%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 23 vegades en format curt, és a dir el 82% de les vegades; i 5 vegades en format mitjà, és a dir, el 18% de les vegades. No apareix en format llarg.

Tasques de duració curta	23	82%
Tasques de duració mitjana	5	18%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	28	100%

A medi social

Explicar fets i conceptes apareix 99 vegades en el total de tasques observades i representa l'11% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	99
Percentatge d'aparició	11%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 69 vegades en format curt, és a dir, el 70% de les vegades; 25 vegades en format mitjà, és a dir, el 25% de les vegades; i 5 vegades en format llarg, el que representa el 5% de les vegades.

Tasques de duració curta	69	70%
Tasques de duració mitjana	25	25%
Tasques de duració llarga	5	5%
TOTAL	99	100%

A matemàtiques

Explicar fets i conceptes apareix 57 vegades en el total de tasques observades i representa el 7% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	57
Percentatge d'aparició	7%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 45 vegades en format curt, és a dir, el 79% de les vegades; 11 vegades en format mitjà, és a dir, el 19% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa l'1% de les vegades.

Tasques de duració curta	45	79%
Tasques de duració mitjana	11	19%
Tasques de duració llarga	1	2%
TOTAL	57	100%

A llengua catalana

Explicar fets i conceptes apareix 55 vegades en el total de tasques observades i representa el 7% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	55
Percentatge d'aparició	7%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 42 vegades en format curt, és a dir, el 76% de les vegades; 12 vegades en format mitjà, és a dir, el 22% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 2% de les vegades.

Tasques de duració curta	42	76%
Tasques de duració mitjana	12	22%
Tasques de duració llarga	1	2%
TOTAL	55	100%

Quadre resum

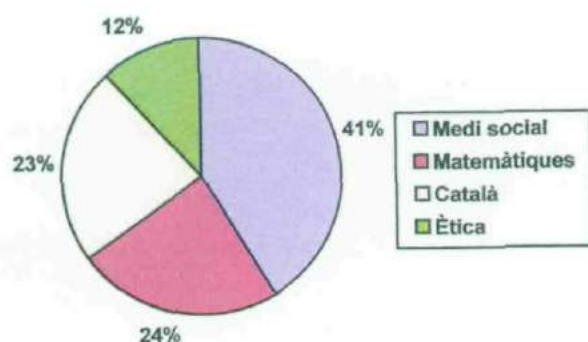
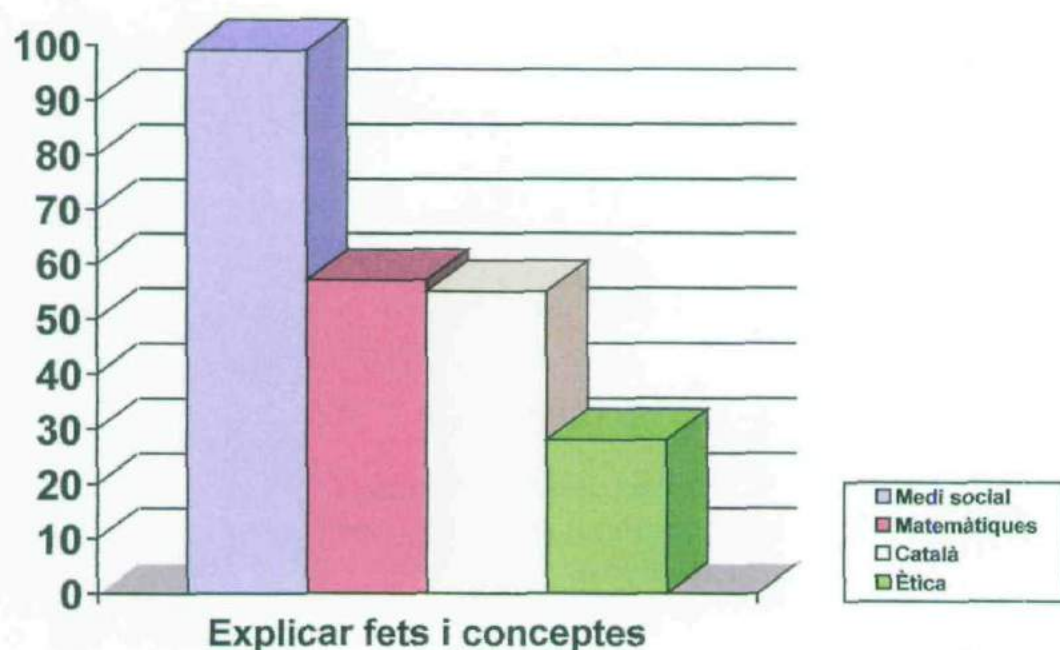
A continuació establím un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que malgrat les freqüències varien, els percentatges són iguals a matemàtiques i llengua catalana, clarament superiors a medi social i clarament inferiors a ètica.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	28	3%
Medi social	922	99	11%
Matemàtiques	763	57	7%
Llengua cat.	784	55	7%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Explicar fets i conceptes* ha aparegut 239 vegades el que representa un 7% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 12%, és a dir, 28 aparicions; el 41% a medi social, és a dir, 99 aparicions; del 24% a matemàtiques, és a dir, 57 aparicions i del 23% a llengua catalana, és a dir, 55 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	28	99	57	55	216
Percentatge d'aparició	12%	41%	24%	23%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que en majoria d'ocasions es dona en versió curta, 179 vegades, repartides en 23 vegades a ètica; 69 vegades a medi social; 45 vegades a matemàtiques, i 42 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració mitjana és irregular, d'un total de 53, es dona en freqüències similars a totes les matèries. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona molt poques vegades, un total de 7 i la majoria, 5, a medi social.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	23(82%)	69(70%)	45 (79%)	42(76%)	179(75%)
Tasques duració mitjana	5(18%)	25(25%)	11(19%)	12(22%)	53(22%)
Tasques duració llarga	0(0%)	5(5%)	1 (2%)	1(2%)	7(3%)
TOTAL	28(100%)	99(100%)	57 (100%)	55(100%)	239(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Explicar fets i conceptes* és una de les tasques més nombroses de totes les observades, amb un 7% d'aparició en el total de l'observació. És lògic que figuri entre les més nombroses donat que a totes les matèries s'han d'explicar fets i conceptes per tal d'avançar en l'ensenyament de les mateixes i per tal que les i els alumnes puguin augmentar els seus coneixements. Malgrat això, tampoc no té un percentatge d'aparició tan elevat que pugui semblar que les mestres es passen el dia explicant. Es fa servir en la mida necessària, per encetar les unitats de treball i posteriorment es continua amb altres tasques com les *Preguntes i respostes* o les *Rondes d'intervencions*. Si observem els resultats per matèries, podem veure que on més s'utilitza aquesta tasca és a medi social, segurament perquè les introduccions als temes són més àmplies i requereixen més concreció. Es treballa més a nivell conceptual i no solen haver espais en els que es realitzen exercicis de forma repetitiva com en d'altres matèries. També apareix força, de fet amb el mateix percentatge que en el global de l'observació, a matemàtiques i a

llengua catalana. Pensem que és normal donat en aquestes matèries és una part important l'explicació inicial de la mestra malgrat es compensa molt més amb la part d'exercitació dels procediments que s'aprenen. Finalment, podem observar que a ètica apareix relativament poc, un 3% de les vegades, i és també força lògic donat que ens proposem treballar sobretot la implicació de les nenes i els nens en els temes treballats i l'expressió de les seves opinions i això ho fem a partir de l'estudi de casos i experiències de forma majoritària i només es conceptualitza de manera general en la finalització dels temes, per arrodonir i consolidar els aprenentatges realitzats.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que tres de cada quatre vegades que es dona aquesta tasca ho fa en format curt, és a dir, que té una duració màxima de cinc minuts. Aquest fet ens fa pensar en que s'està potenciant l'interés dels alumnes per aprendre, és a dir, se'ls facilita informació conceptual durant estones curtes per a que la puguin assimilar fàcilment i per a que no se'ls faci pesada la classe. Es tracta de dinamitzar les classes, amb explicacions curtes que es van intercalant amb exercicis escrits o orals i rondes de preguntes i d'intervencions diverses. Cal dir que la tendència a la duració curta és la mateixa en totes les matèries amb percentatges molt similars i també passa el mateix en les tasques de duració mitjana, que apareixen una cinquena part de les vegades, i amb les llargues, que quasi no apareixen en cap matèria.

- És una de les tasques més utilitzades en les àrees curriculars, fet absolutament necessari per tal d'avançar en l'aprenentatge per part dels alumnes.
- Apareix molt minoritàriament a ètica, donat que els valors no s'ensenyen teòricament.
- Les explicacions solen tenir una durada curta.
- Les mestres utilitzen aquesta tasca només quan és necessari transmetre nous coneixements als alumnes.

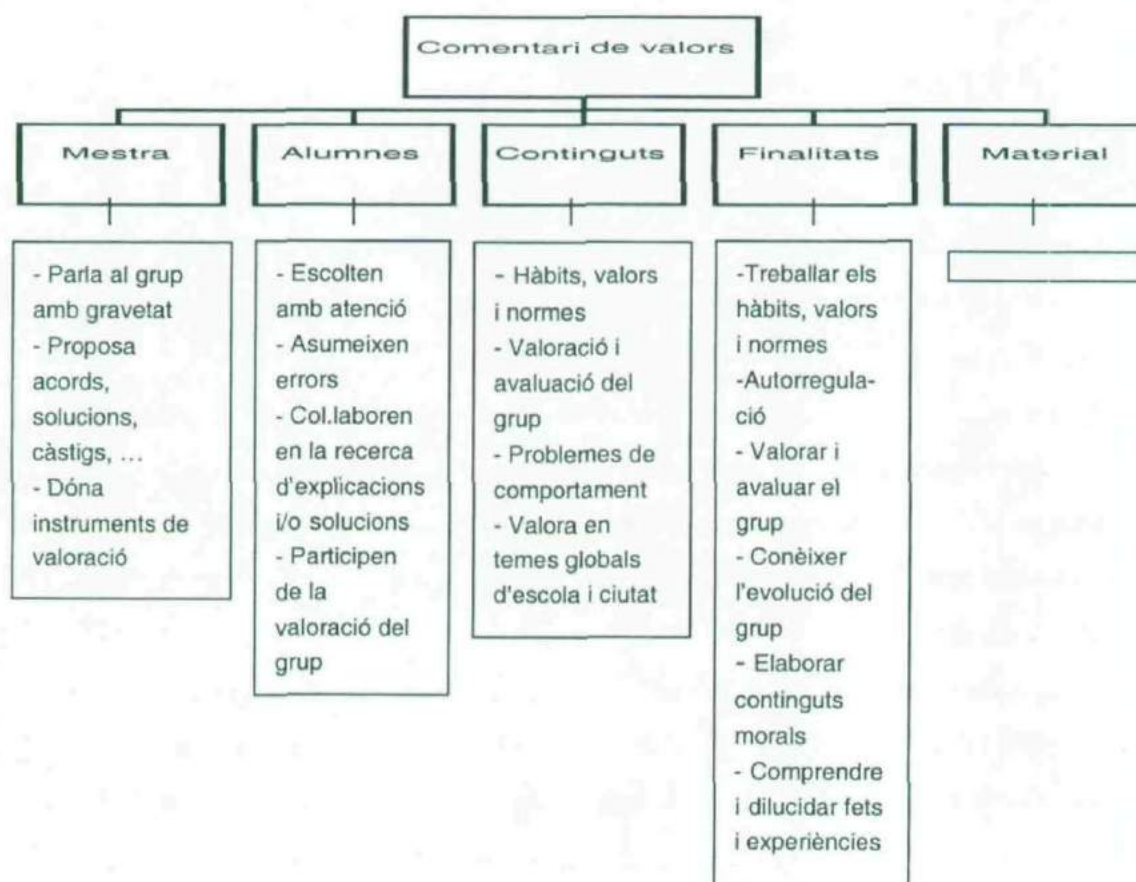
COMENTARI DE VALORS

Definició

Intervenció de la mestra dirigida a un individu o al grup sencer per avisar, renyar o valorar el treball o el comportament dels alumnes; o bé per explicar o comentar algun tema o qüestió relacionats amb actituds i valors.

Descripció

La mestra parla més o menys extensament als alumnes sobre valors, a causa d'algun problema o situació conflictiva donada a classe o fora d'ella, inclús externa a l'escola i que requereix d'un comentari seriós i en profunditat, també pot estar valorant i avaluant accions, comportaments o resultats del grup. En alguns casos es dona una clara intencionalitat de la mestra de renyar i desaprovar una acció o comportament, d'un o més alumnes, per a que no torni a passar. El to utilitzat per la mestra sol indicar la gravetat del tema i en ocasions amenaça de càstig, per tant provoca la màxima atenció del grup. Els alumnes solen estar callats, als seus llocs i molt atents al transcurs de la xerrada ja que pot finalitzar amb un acord que comprometi al grup o part d'ell a un canvi de comportament davant del tema comentat i pot comportar la reparació del mal causat o alguna actuació al respecte que és important conèixer. Els alumnes presten especial atenció, donat que la mestra, malgrat que parli en veu alta i a tot al grup, sol dirigir-se a ells. Els intercanvis solen ser de tipus gestual, mirades de la mestra que són retornades pels alumnes que se senten més implicats en la situació. En ocasions es pot donar algun intercanvi verbal, preguntes d'aclariment o de confirmació d'acceptació de les conseqüències, però sempre és voluntat de la mestra que n'hi hagi. El tipus de contingut sol tenir a veure amb la manca d'hàbits i/o valors, incompliment de normes, problemes de comportament individuals o de grup, valoracions generals del grup i dels seus resultats i també amb temes molt més genèrics a nivell d'escola o ciutat. Sol donar-se a través d'un sermó. Aquesta tasca compleix finalitats com aprendre hàbits, valors i normes, és a dir, autorregular-se, elaborar continguts i comprendre i dilucidar fets i experiències i conèixer el nivell del grup i la seva evolució per poder millorar-lo.

Narració

“Mentre el grup de material està repartint la propera fitxa a treballar, l'Edgar està jugant amb els llapis de colors, molestant als companys de taula. Els de la taula del costat s'anadonen i tracten de jugar amb ell, li tiren trossets de paper quan la mestra no els veu, ..., fins que, en un moment donat, l'Edgar es gira i li tira un llapis al Pau. En aquell moment, dóna la casualitat que la mestra estava mirant i diu:

—Edgar, què has fet?

—Res —diu l'Edgar

—No em diguis “res” perquè t'he vist

—És que el Pau m'estava molestant —contesta l'Edgar

—No em donis excuses, t'he preguntat què has fet? —diu la mestra

—Li he tirat un llapis al Pau

–I et sembla bé?

–No, però ell em tirava paperets i ...

Aleshores la mestra el talla i li diu:

–Edgar, tu saps el mal que li podries haver fet al teu company? El llapis és de fusta i té la punta afilada. Si el llapis li arriba a donar a la cara o encara més, a l'ull, què fariem? L'Edgar escolta a la mestra, però ni tan sols s'atreveix a mirar-la. En aquest moment s'adona del greu de la seva acció.

–Això que ha passat és molt greu i espero que no es torni a repetir, ni per part de l'Edgar ni per part de ningú més de la classe. Penseu que les brometes que feu a la classe a vegades es poden traduir en accidents molt greus.

Sembla que la mestra ha acabat i va cap a la seva taula, tota la classe està en silenci i de cop la mestra diu:

–Penseu, a més a més, que a la classe venim a treballar i que el material és per fer-lo servir quan cal i no per jugar. Tu Pau, tingues en compte el mateix que li he dit a l'Edgar i espero no haver-vos d'avisar a cap dels dos cap vegada més. Amb tu Edgar ja en parlarem del càstig que et correspon, perquè això que has fet és molt greu. A més a més espero que després, a l'acabar la classe li demanis disculpes al Pau.”

(Segment extret de la tretzena sessió de medi social observada a 3er.)

“Comença la classe i la mestra anuncia que repartirà les feines que va recollir l'últim dia. Abans de començar a repartir els comenta:

–He observat, mentre corregia les feines, que tenim un problema de manca d'interés a l'hora de treballar. La majoria heu entregat els treballs, però estan molt justos. Gran part d'ells estan incomplets i molts sembla que estiguin en brut. Heu de mirar de fer un petit esforç per millorar la presentació dels treballs, esteu acabant cinqué i encara us he d'anar avisant, això no pot ser. Penseu que aquí a l'escola, les mestres ens llegim les feines que ens entregueu encara que estiguin brutes o que la lletra no s'entengui, però quan aneu a l'institut, us portareu un bon ensurt. Allà els professors si una feina no està en condicions ni se la miren, i no en parlem si a més a més està incompleta o li falta el nom, o..., tantes coses com us passen a l'escola! Mireu, només que hi posèssiu una mica més d'atenció, tot seria més fàcil i més agradable per tots.

“El mestre avisa a l’alumne sobre algun tema relacionat amb actituds i valors i tracta de que reflexioni sobre el seu comportament a classe i a l’escola.”

Un cop acabat el comentari comença a repartir els treballs. Un per un va dient els noms, s'apropa al seu lloc i els entrega la feina, en alguns casos afegeix algun comentari:

–Yadira, cal que t'esforcis una mica més, que sembla que t'estàs dormint!

–Pau, força bé –li entrega tres o quatre fulls

–Una feina molt, però que molt justeta. Has d'esforçar-te més, Andrea –només reb un parell de fitxes.

–Et felicito, has fet una bona feina, Lluís.

–Abel, no t'encantis que tu pots fer-ho molt millor.

–Albert, això que m'has entregat no té ni cara ni ulls! Hauràs de repetir-ho en un full net i polit. Si no t'en surts tu sol, demana a algun company de la taula que t'ajudi.

–Ferran, igual que l'Albert, ja saps el que et toca!

I així segueix amb la resta d'alumnes. Quan acaba de repartir tots els exercicis els recorda tot allò que ha estat dient abans.

–Recordeu el que us he dit, val la pena fer un esforç. Amb una estoneta diària de feina a casa n'hi ha prou per a que les coses surtin millor. Encara esteu a temps de posar-vos al dia tots aquells que aneu despistats. No em cansaré de repetir-ho, només cal un esforç per part vostra.

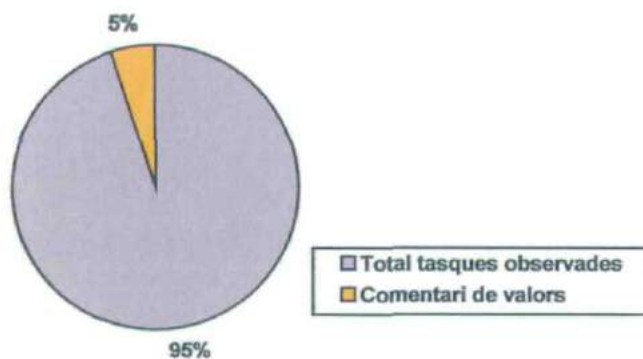
Mentre parla se'ls va mirant per a que se sentin una mica al.ludits, encara que sap que tant xerrar no els farà cap efecte, és com si sentissin ploure. A l'acabar el comentari canvia de tema i els recorda què els toca fer a continuació.”

(Segment extret de la vint-i-sisena sessió de medi social observada a 5è.)

Dades quantitatives

La tasca *Comentari de valors* representa el 5% del total de les tasques observades entre ètica i les matèries del currículum, medi social, matemàtiques i llengua catalana. És a dir, que apareix 170 vegades d'un total de 3310 tasques.

Total tasques observades	3310
Freqüència total	170
Percentatge d'aparició	5%

A ètica

Comentari de valors apareix 32 vegades en el total de tasques observades i representa el 4% d'aquestes.

Total tasques observades	841
Freqüència real d'aparició	32
Percentatge d'aparició	4%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 30 vegades en format curt, és a dir, el 94% de les vegades i 2 vegades en format mitjà, és a dir, el 6% de les vegades. No apareix cap vegada en format llarg.

Tasques de duració curta	30	94%
Tasques de duració mitjana	2	6%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	32	100%

A medi social

Comentari de valors apareix 61 vegades en el total de tasques observades i representa el 7% d'aquestes.

Total tasques observades	922
Freqüència real d'aparició	61
Percentatge d'aparició	7%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 57 vegades en format curt, és a dir, el 93% de les vegades; 4 vegades en format mitjà, és a dir, el 7% de les vegades; i no apareix cap vegada en format llarg, és a dir, el 0 % de les vegades.

Tasques de duració curta	57	93%
Tasques de duració mitjana	4	7%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	61	100%

A matemàtiques

Comentari de valors apareix 32 vegades en el total de tasques observades i representa el 4% d'aquestes.

Total tasques observades	763
Freqüència real d'aparició	32
Percentatge d'aparició	4%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 26 vegades en format curt, és a dir, el 81% de les vegades; 5 vegades en format mitjà, és a dir, el 16% de les vegades; i 1 vegada en format llarg, el que representa el 3% de les vegades.

Tasques de duració curta	26	81%
Tasques de duració mitjana	5	16%
Tasques de duració llarga	1	3%
TOTAL	32	100%

A llengua catalana

Comentari de valors apareix 45 vegades en el total de tasques observades i representa el 6% d'aquestes.

Total tasques observades	784
Freqüència real d'aparició	45
Percentatge d'aparició	6%

Respecte al temps de duració d'aquesta tasca, cal dir que apareix 42 vegades en format curt; és a dir, el 93% de les vegades; 3 vegades en format mitjà, és a dir, el 7% de les vegades; i no apareix cap vegada en format llarg, és a dir, el 0 % de les vegades.

Tasques de duració curta	42	93%
Tasques de duració mitjana	3	7%
Tasques de duració llarga	0	0%
TOTAL	45	100%

Quadre resum

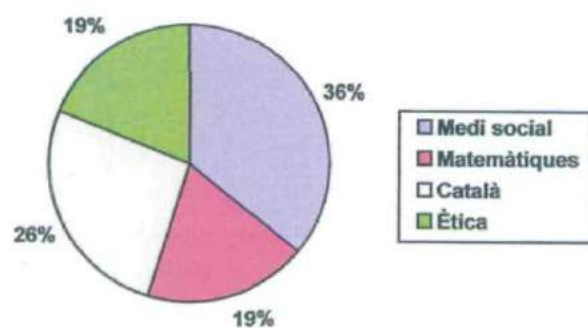
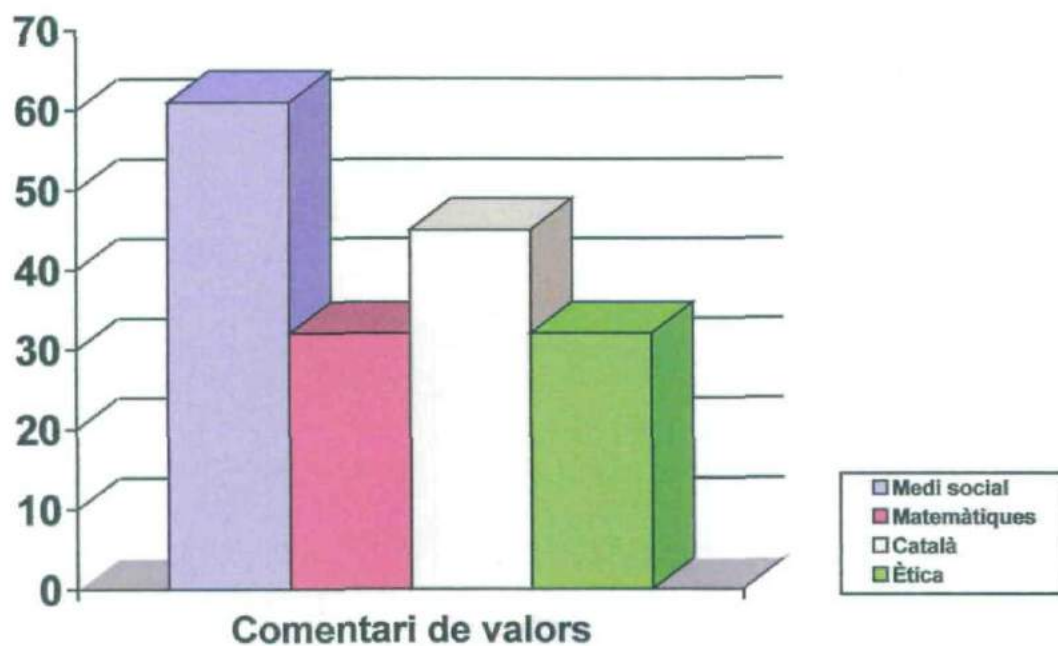
A continuació establim un resum comparatiu dels quatre quadres anteriors en el referent a les freqüències d'aparició i els seus percentatges. En ell podem observar que les freqüències d'aparició a ètica i matemàtiques són iguals i també els seus percentatges. En canvi a medi social i a llengua catalana són majors que aquests i molt similars els seus percentatges.

	Total tasques observades	Freqüència d'aparició	Percentatge d'aparició
Ètica	841	32	4%
Medi social	922	61	7%
Matemàtiques	763	32	4%
Llengua cat.	784	45	6%

Comparació per matèries

En el total de l'observació, la tasca *Comentari de valors* ha aparegut 170 vegades el que representa un 5% del total. En la distribució dels percentatges d'aparició dins aquesta tasca segons les matèries, a ètica ha estat del 19%, és a dir, 32 aparicions; el 36% a medi social, és a dir, 61 aparicions; del 19% a matemàtiques, és a dir, 32 aparicions i del 26% a llengua catalana, és a dir, 45 aparicions.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Freqüència real d'aparició	32	61	32	45	170
Percentatge d'aparició	19%	36%	19%	26%	100%

Respecte la distribució del temps d'aquesta tasca segons les matèries, podem observar que en la majoria d'ocasions es dona en versió curta, 155 vegades, repartides de la següent manera: 30 vegades a ètica; 57 vegades a medi social; 26 vegades a matemàtiques, i 42 vegades a llengua catalana. La distribució de les tasques de duració mitjana és bastant regular, d'un total de 14, es dona unes freqüències molt similars, 2 aparicions a ètica, 4 a medi social, 5 a matemàtiques i 3 a llengua catalana. Finalment, cal observar que aquesta tasca en duració llarga es dona una única vegada a matemàtiques.

	Ètica	Medi	Matemàtiques	Llengua	TOTAL
Tasques duració curta	30(94%)	57(93 %)	26(81%)	42(93%)	155(91%)
Tasques duració mitjana	2(6%)	4(7%)	5(16%)	3(7%)	14(8%)
Tasques duració llarga	0(0%)	0(0%)	1(3%)	0(%)	1(1%)
TOTAL	32(100%)	61(100%)	32(100%)	45(100%)	239(100%)

Comentaris valoratius i interpretatius

La tasca *Comentari de valors* és dona un 5% de les vegades en el total de les tasques observades. Això vol dir que no és massa majoritària però que de tant en tant les mestres fan referència als valors a través dels seus comentaris, el que ens indica que durant tota la jornada escolar els valors estan presents a les aules i a tota l'escola i no només quan els treballem de manera específica. Si observem els resultats per matèries, podem veure que hi ha poca oscil·lació entre els diferents percentatges d'aparició, el que vol dir que les mestres utilitzen aquesta tasca de manera indiscriminada, estiguin en la matèria que estiguin, el que suporta la teoria de que els valors són presents durant tot el dia i en qualsevol moment de la vida escolar, tant és que sigui en el moment d'entrega de treballs, on els comentaris solen anar dirigits a l'actitud dels alumnes en la seva realització o al temps que hi han dedicat o que sigui en un moment de manca d'ordre i atenció durant la classe o que es faci un comentari perquè globalment no s'està funcionant bé a nivell de grup o simplement perquè es vol remarcar la importància

d'algun valor concret en la convivència amb els altres. Aquestes situacions es donen contínuament durant tot el dia i de forma independent de la matèria que es treballi.

En relació a les dades de temps obtingudes, observem que en més d'un 90% de les vegades els comentaris són curts, donat que el que interessa és el cop d'efecte del moment en que la mestra fa la intervenció i això es perd en quan s'allarga el temps en que la mestra parla. Els alumnes van perdent l'atenció i inclús poden arribar a oblidar el motiu del comentari. Per tant pensem que el millor és un comentari curt i concís que faci pensar als alumnes i que no permeti la seva pèrdua d'atenció. Això és el que passa en la majoria d'ocasions donat que els *comentaris de valors* de duració mitjana no arriben ni a un de cada deu i els de duració llarga són tan sols d'un 1% en el global de l'observació, apareixent només una vegada a matemàtiques.

- Els comentaris de valor són presents a l'escola durant tota la jornada.
- Fan referència a l'actitud personal o del grup, a la manera de treballar i a la convivència del grup en general.
- Solen ser comentaris curts i per tant puntualitzen sobre aspectes molt concrets.

TREBALL INDIVIDUAL

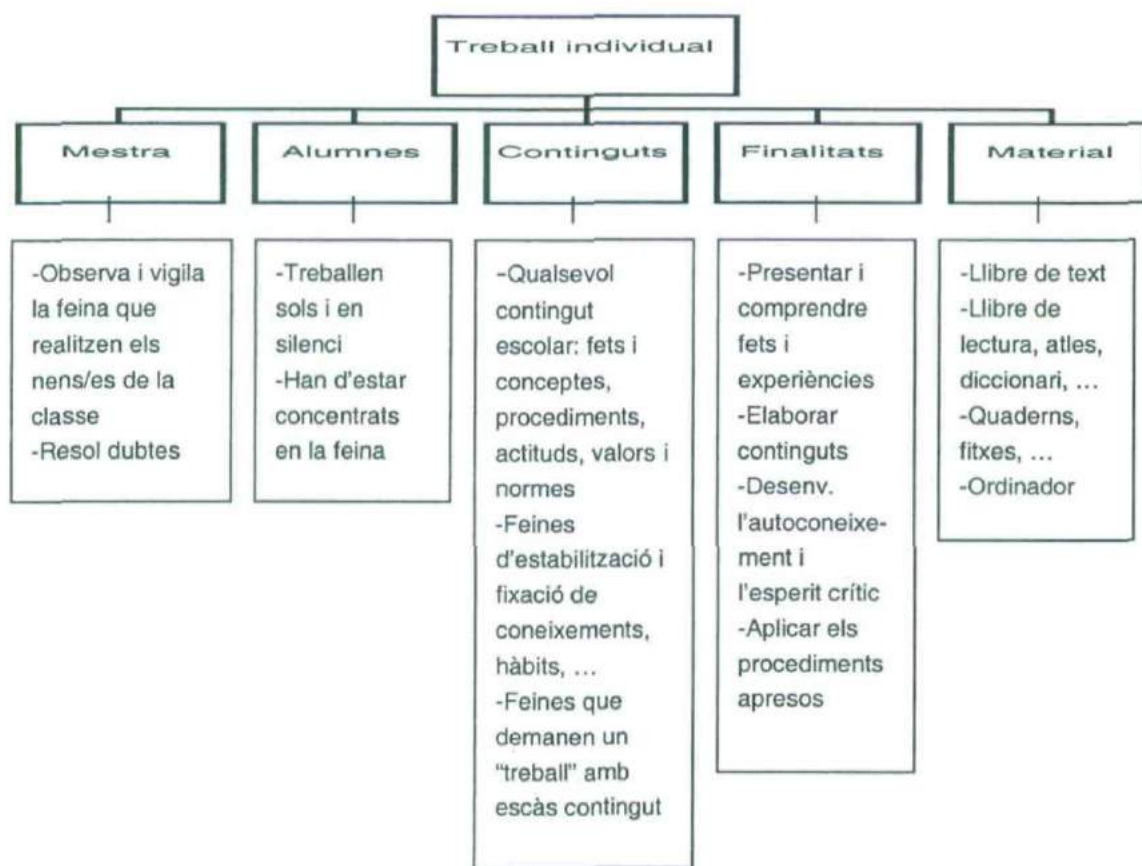
Definició

Treball en solitari dels alumnes, que ubicats al seu lloc habitual de l'aula, en silenci i sense interacció entre ells. Es dedica a realitzar les tasques assignades per la mestra.

Descripció

Els alumnes treballen sols al seu lloc habitual de l'aula, en tasques prèviament assignades per la mestra, com fer exercicis escrits en el llibre de text o en el quadern, fitxes, llibretes de treball, respondre preguntes, redactar opinions, relatar experiències personals, resoldre problemes de matemàtiques, llegir en silenci el llibre de text o de lectura, observar fotografies o dibuixos, fer recerca d'informació, utilitzar el diccionari, reflexionar sobre un tema, fet, situació o valor, treballar amb l'ordinador i totes aquelles feines que es puguin fer individualment i que requereixin de silenci i concentració per a la seva realització. Aquesta *tasca* es realitza de manera col·lectiva, en tot el grup al mateix temps. La mestra, després de presentar i explicar la feina, pot estar sentada al seu lloc o al fons de la classe dreta observant com treballen els alumnes o passejant per l'aula per respondre a preguntes dels alumnes, alentar el treball o inclús avisar si algun comportament no és adient. En aquesta tasca no hi ha d'haver intercanvi entre els alumnes, i entre mestra i alumnes tan sols si algun alumne pregunta algun dubte a la mestra, i en aquests casos solen ser converses curtes i restringides. El material utilitzat és aquell que fan servir els alumnes per treballar les diferents matèries, llibres de text, quaderns, fitxes de treball, llibres de lectura, ...

Els continguts fan referència als temes treballats a classe, tant si es tracta d'exercicis d'entrenament o perfeccionament, com de lectures, d'observació d'imatges o reflexió sobre temes controvertits, és a dir, solen ser referents a fets i conceptes i el treball dels valors. En quant a les finalitats, tracten de presentar i comprendre fets i experiències, elaborar continguts relacionats amb conceptes i procediments, desenvolupar l'autoconeixement i l'esperit crític.

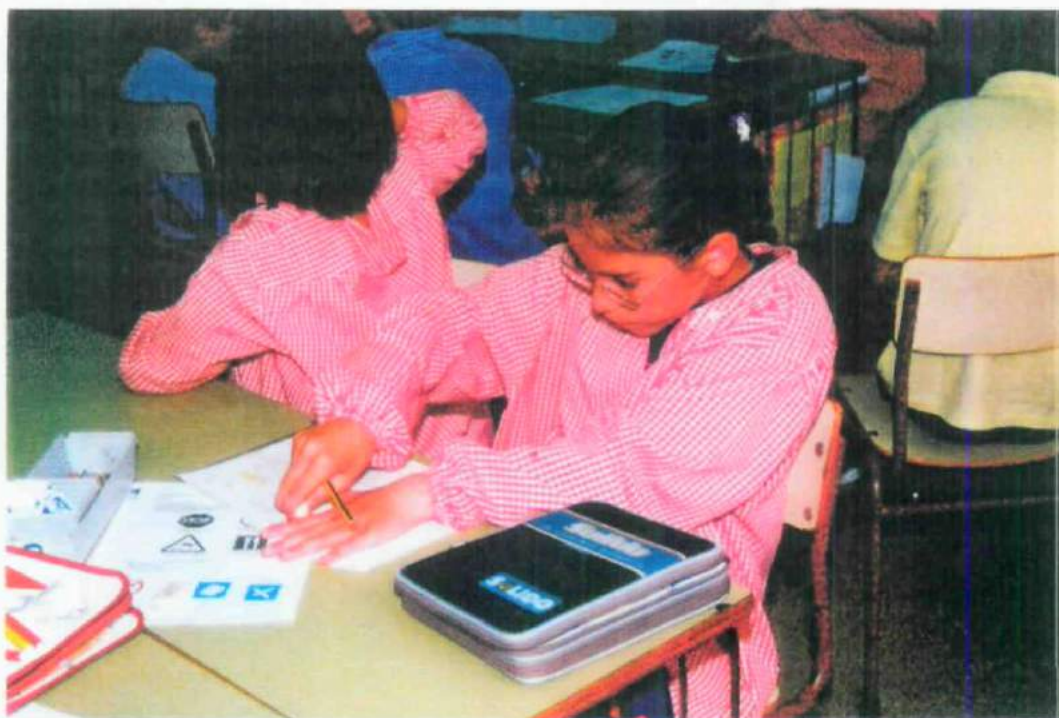
Narració

"Han estat treballant uns exercicis oralment per entrenar com es fan. La mestra ha fet preguntes als alumnes per assegurar-se que han entès què han de fer, i ara els diu:

—Mireu, ara ja sabeu fer els exercicis vosaltres sols, ara, cadascú farà en silenci els exercicis al seu full. Si algú té dubtes que aixequi el braç i jo intentaré ajudar-lo. Podeu començar.

Tots agafen el llapis i es posen a treballar. La mestra es col·loca al costat de la Marta, perquè sap que així es concentra més i treballa millor i quan ja està en marxa es posa a treballar amb el Dani, que fa altres feines, de tota manera no perd de vista el grup i controla que treballin en silenci.

Passats deu minuts es comença a sentir algun que altre soroll i la mestra aixeca el cap i diu:

“Els alumnes treballen en la realització d’una feina encomanada per la mestra de forma individual, en silenci i sense parlar amb els companys.”

